

## سفیران فراموش شده فرهنگ

جای خالی راهنمایان گردشگری متخصص به‌ویژه پس از مهاجرت و تغییر شغل اجباری آنها در سال‌های اخیر در آینده‌ای نزدیک بیشتر نمایان خواهد شد

بررسی راهکارهای افزایش نرخ بازیافت  
بطری‌های یکبارمصرف در همایش  
«ودیعہ گذاری بر بطری‌ها»

## یک قدم ساده برای محیط زیست

۳

# فرونی رو به

بررسی سیاست‌های ایران در زمینه عدالت اجتماعی  
و نقد فاصله بین وعده‌ها و واقعیت‌های موجود

# نابرابری‌های

■ بررسی شکاف‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران نشان می‌دهد که سیاست‌های موجود نتوانسته‌اند عدالت را به‌طور واقعی در جامعه تحقق بخشند و نابرابری‌ها همچنان به‌طور گسترده‌ای ادامه دارند

■ تحریم‌های اقتصادی به‌طور مستقیم بر عدالت اجتماعی در ایران تأثیر گذاشته‌اند و شکاف‌های موجود را گسترش داده‌اند، به‌ویژه در دسترسی مردم به منابع و خدمات اساسی

- سیاست‌های دولتی نتوانسته‌اند نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی را کاهش دهند
- تحریم‌های اقتصادی تأثیر فراوانی بر شکاف‌های اجتماعی و اقتصادی گذاشته‌اند
- فساد گسترده در سطوح مختلف مانع تحقق عدالت اجتماعی در ایران می‌شود
- مشارکت مردم در فرآیند عدالت اجتماعی به‌طور مؤثر محدود شده است
- چشم‌انداز عدالت اجتماعی در ایران با وجود سیاست‌های حال حاضر مبهم است
- وعده‌های دولت در خصوص عدالت، با واقعیت‌های اجتماعی فاصله زیادی دارد

۲



مهاجران چینی بی‌سایه با بار

**بررسی سیاست‌های ایران در زمینه عدالت اجتماعی و نقد فاصله بین وعده‌ها و واقعیت‌های موجود**

# نابرابری‌های رو به فزونی

**بررسی شکاف‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران نشان می‌دهد که سیاست‌های موجود نتوانسته‌اند عدالت را به‌طور واقعی در جامعه تحقق بخشند و نابرابری‌ها همچنان به‌طور گسترده‌ای ادامه دارند**

داشته باشند.

تاریخ ۲۰ فوریه (۲ اسفند) گرمای داشته می‌شود، فرصتی برای بازاندیشی درباره نابرابری‌ها و بی‌عدالتی‌های موجود در جوامع است. این مناسبت، که توسط سازمان ملل متحد به رسمیت شناخته شده، بستری برای تشویق دولت‌ها، سازمان‌ها و افراد به سوی ایجاد تعادل اجتماعی و اقتصادی فراهم می‌کند. در این گزارش، به بررسی محورهای کلیدی این روز جهانی در ایران می‌پردازیم. یکی از اهداف اصلی این روز، مبارزه با نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی است که جوامع مختلف را با چالش‌های بزرگی مواجه کرده است. در بسیاری از کشورها، فاصله طبقاتی و توزیع ناعادلانه منابع منجر به فقر، بی‌عدالتی و حاشیه‌نشینی شده است. تلاش برای فراهم کردن فرصت‌های برابر در زمینه‌های مانند آموزش، بهداشت، مسکن و اشتغال از جمله راه‌حل‌های سازمان ملل برای مقابله با این مشکلات در کشورهای مختلف است. همچنین تأکید بر حقوق کارگران و تضمین شرایط کاری منصفانه در زمره اقدامات اساسی این روز به شمار می‌رود. سازمان ملل با پرداختن به این موضوعات یادآور می‌شود که توسعه پایدار بدون عدالت اجتماعی ممکن نیست.

**🇮🇷 مبارزه با تبعیض و تقویت صلح پایدار**

روز جهانی عدالت اجتماعی به اهمیت مبارزه با تبعیض‌های نژادی، قومی، جنسیتی و اجتماعی تأکید دارد. این تبعیض‌ها، علاوه بر ایجاد نارضایتی‌های اجتماعی، مانع جدی در مسیر توسعه پایدار و پیشرفت جوامع محسوب می‌شوند. تحقق صلح و پایداری جهانی نیز به شدت به عدالت اجتماعی وابسته است، زیرا نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی از مهم‌ترین عوامل بروز تنش‌ها و درگیری‌ها هستند. در این روز، از دولت‌ها و سازمان‌های غیردولتی خواسته می‌شود تا با ایجاد محیط‌های عادلانه و عاری از تبعیض، زمینه را برای توسعه جوامعی یکپارچه و پایدار فراهم کنند.

سازمان ملل متحد تأکید دارد که عدالت اجتماعی تنها در سایه سیاست‌های آگاهی‌بخش، طرح‌های حمایتی و مشارکت همگانی محقق می‌شود؛ جامعه‌ای که در آن همه افراد بدون استثناء، از حقوق برابر بهره‌مند باشند و فرصت مشارکت در توسعه و پیشرفت

توانست این فشار را جبران کند. یکی دیگر از مشکلات اساسی طرح، عدم هدف‌گذاری صحیح در پرداخت یارانه‌ها بود. برخلاف هدف اولیه که قرار بود یارانه‌ها فقط به اقشار کم‌درآمد پرداخت شود، یارانه نقدی به صورت برابر بین تمام اقشار جامعه توزیع شد. این توزیع نامتناسب باعث شد که منابع مالی عظیمی هدر برود و بسیاری از افراد ثروتمند که نیازی به یارانه نداشتند نیز از آن بهره‌مند شوند. در نتیجه، اثرگذاری اقتصادی و اجتماعی طرح کاهش یافت و هدف عدالت اجتماعی محقق نشد.

از سوی دیگر، نظارت بر نحوه تخصیص درآمدهای حاصل از حذف یارانه‌ها به پروژه‌های عمرانی و رفاهی بسیار ضعیف بود. بسیاری از منابع به صورت نامشخص هزینه شدند و سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی در حوزه‌هایی مانند آموزش، بهداشت و ایجاد اشتغال برای کاهش فقر انجام نشد. این موضوع شکاف طبقاتی را در کشور تشدید کرد؛ چرا که اقشار کم‌درآمد نتوانستند بهتر با افزایش قیمت‌ها کنار بیایند، در حالی که اقشار آسیب‌پذیر تحت فشار بیشتری قرار گرفتند.

علاوه بر این، سیاست هدفمندسازی یارانه‌ها نتوانست تغییرات پایدار در فرهنگ مصرف انرژی ایجاد کند. اگرچه در کوتاه‌مدت مصرف انرژی کاهش یافت، اما پس از مدتی مصرف دوباره به حالت قبل بازگشت. این امر نشان داد که برای کاهش پایدار مصرف، اصلاحات فرهنگی و آموزشی بیشتری لازم بود.

در نهایت، سیاست هدفمندسازی یارانه‌ها به دلیل ضعف در سیاست‌گذاری، اجرا و نظارت نتوانست به اهداف اصلی خود دست یابد و تحقق عدالت اجتماعی در کشور را با چالش‌های بیشتری مواجه کرد. برای بهبود این وضعیت، لازم است که شناسایی دقیق‌تری از اقشار آسیب‌پذیر انجام شود و منابع مالی به صورت هدفمندتر به سمت پروژه‌های توسعه انسانی و اجتماعی هدایت شوند. همچنین، افزایش شفافیت مالی و ایجاد یک نظام نظارتی قوی می‌تواند به موفقیت بیشتر چنین سیاست‌هایی کمک کند.

**🇮🇷 سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به عدالت اجتماعی ختم شد؟**
سند تحول بنیادین آموزش و پرورش که در سال ۱۳۹۰ به تصویب رسید، به عنوان یکی از کلان‌ترین اسناد برنامه‌ریزی آموزشی در ایران تدوین شد. این سند با هدف کاهش شکاف‌های آموزشی بین مناطق مختلف کشور و ارتقای کیفیت آموزش برای تمامی دانش‌آموزان، به ویژه در مناطق محروم، تهیه شد. همچنین، افزایش عدالت آموزشی، توسعه زیرساخت‌های آموزشی، بهبود دسترسی به امکانات آموزشی و ارتقای تربیت اجتماعی و اخلاقی از جمله اهداف اساسی این سند به شمار می‌روند.

با گذشت بیش از یک دهه از اجرای این سند، برخی دستاوردهایی در حوزه آموزش و پرورش قابل مشاهده است. از جمله، افزایش پوشش تحصیلی در مناطق محروم و گسترش مراکز آموزشی در برخی نقاط دورافتاده. همچنین، برنامه‌هایی برای توسعه آموزش‌های مهارتی و تربیت‌محور در برخی مدارس اجرا شده است که می‌توان آن را بخشی از تلاش برای تحقق عدالت آموزشی دانست. با این حال، بسیاری از اهداف کلیدی سند تحول بنیادین هنوز به طور کامل محقق نشده است و در برخی حوزه‌ها شاهد مشکلات جدی در سیاست‌گذاری و اجرای این سند هستیم. یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها، عدم تأمین زیرساخت‌های مناسب آموزشی در مناطق محروم است. بسیاری از مدارس این مناطق همچنان با کمبود امکانات اولیه مانند کلاس‌های استاندارد، تجهیزات آموزشی و حتی نیروی انسانی متخصص مواجه هستند. در برخی مناطق، مدارس دو شیفته و حتی سه شیفته فعال هستند که این مساله مستقیماً بر کیفیت آموزش تأثیر منفی گذاشته است.

علاوه بر مشکلات زیرساختی، یکی دیگر از نقاط ضعف اجرای سند، کمبود منابع مالی پایدار و عدم تخصیص بهینه بودجه است. اگرچه در سند تحول بنیادین به اهمیت تأمین

منابع مالی مناسب برای تحقق اهداف تأکید شده، اما در عمل بودجه‌های تخصیص‌یافته به آموزش و پرورش در حدی نبوده که بتواند تغییرات اساسی در مناطق محروم ایجاد کند. همچنین، بخش عمده‌ای از بودجه آموزش صرف هزینه‌های جاری می‌شود و سهم کمی به توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای کیفیت آموزش اختصاص می‌یابد.

یکی دیگر از چالش‌های اساسی، عدم توانایی در جذب و حفظ معلمان متخصص و متعهد در مناطق محروم است. به دلیل شرایط سخت زندگی و کمبود امکانات رفاهی در این مناطق، معلمان تمایل کمتری به تدریس در این مناطق دارند و این امر باعث شده که شکاف کیفیت آموزشی بین مناطق شهری و روستایی یا محروم عمیق‌تر شود.

از سوی دیگر، در اجرای سند تحول بنیادین، برنامه‌های آموزشی و تربیتی به صورت یکپارچه و هماهنگ پیاده‌سازی نشده است. در برخی مناطق، حتی اصول تربیت اجتماعی و فرهنگی مورد تأکید در سند، به دلیل نبود منابع انسانی متخصص و ضعف در نظارت، به درستی اجرا نشده است.

یکی از مهم‌ترین مشکلات در تحقق عدالت آموزشی، نبود سیستم ارزیابی دقیق و شفاف برای سنجش میزان پیشرفت اهداف سند تحول بنیادین است. بسیاری از اقدامات انجام شده فاقد شاخص‌های ارزیابی روشن و دقیق بوده و این مساله امکان بررسی نقاط قوت و ضعف و اصلاح مسیر را محدود کرده است.

در نهایت، اگرچه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به عنوان یک سیاست کلان عدالت‌محور طراحی شده است، اما در عمل، به دلیل کمبود منابع مالی، ضعف در سیاست‌گذاری، ناکافی بودن زیرساخت‌ها و مشکلات نظارتی، نتوانسته است به طور کامل به اهداف خود در کاهش شکاف‌های آموزشی و تحقق عدالت اجتماعی دست یابد. برای موفقیت بیشتر این سند، باید منابع مالی بیشتری به توسعه آموزش در مناطق محروم اختصاص یابد، برنامه‌های تربیتی و آموزشی به شکل هماهنگ‌تری اجرا شود و نظارت دقیق‌تری بر نحوه اجرای آن صورت گیرد. همچنین، ایجاد انگیزه‌های بیشتر برای جذب معلمان متخصص در مناطق محروم می‌تواند نقش بسزایی در تحقق عدالت آموزشی ایفا کند.

**🇮🇷 قانون حمایت از حقوق معلولان توانست عدالت اجتماعی را تحقق بخشد؟**

قانون حمایت از حقوق معلولان، که در سال ۱۳۸۳ به تصویب رسید و در سال ۱۳۹۶ اصلاح شد، به عنوان یکی از مهم‌ترین اقدامات قانونی در جهت حمایت از حقوق اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی افراد دارای معلولیت در ایران تدوین شد. هدف اصلی این قانون، فراهم‌سازی شرایط برابر برای مشارکت اجتماعی معلولان، دسترسی به خدمات آموزشی، بهداشتی، فرهنگی و اشتغال و همچنین رفع تبعیض‌های اجتماعی و اقتصادی بود.

برخی دستاوردهای این قانون در سال‌های اخیر قابل توجه بوده است. از جمله، افزایش آگاهی عمومی درباره حقوق معلولان و لزوم دسترسی برابر آن‌ها به خدمات و امکانات شهری. در برخی حوزه‌ها تلاش‌های برای مناسب‌سازی محیط‌های ساختمانی‌های عمومی و وسایل حمل و نقل صورت گرفته است. این اقدامات، هرچند محدود، گام‌های اولیه در جهت تحقق عدالت اجتماعی برای افراد دارای معلولیت محسوب می‌شوند.

با این حال، اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان در عمل با چالش‌ها و کاستی‌های متعددی مواجه بوده است که مانع از دستیابی کامل به اهداف عدالت اجتماعی شده است. یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها، عدم تأمین بودجه پایدار و کافی برای اجرای تمامی مفاد این قانون است. بسیاری از مواد قانونی، به‌ویژه در حوزه‌های ارائه خدمات توان‌بخشی، مناسب‌سازی محیط‌های عمومی و ایجاد اشتغال، به دلیل کمبود منابع مالی به صورت کامل اجرا نشده‌اند. یکی دیگر از نقاط ضعف اجرای این قانون، عدم نظارت دقیق و مستمر بر نحوه اجرای

شماره: ۱۴۰۳۰۳۲۶-۳۴-۱۱۴۲۷-۱۴۰۳/۱۱/۱۵

**سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره کل ثبت‌اسناد و املاک استان همدان**
**اداره کل ثبت‌اسناد و املاک حوزه ثبت ملک همدان - ناحیه دو**
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک همدان ناحیه دو تصرفات بلامعاوض متقاضی آقای عباس قاضیل بهمنی فرزند مرادعلی به شماره شناسنامه ۹ صادره از همدان شش‌دانگ اعیان و ۸۱،۳۳۴ شعیار از ۹۶ شعیار عرصه یک قطعه باغ به مساحت ۲۹۸،۳۴ مترمربع به پلاک ۱۷۸۷ فرعی از پلاک ۱۹ حومه ۲ همدان به آدرس همدان شورین خریداری از مالک رسمی آقای مرادعلی قاضیل بهمنی (خریداری مع‌الواسطه) محرز گردیده است؛ لذا به‌منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد

**علیرضا غلامی رئیس ثبت‌اسناد و املاک همدان**
**تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۲/۰۲**
**شماره ۶ کدملی ۶۴۷۹۷۶۱۳۳ صادره فرزند حاجی ابراهیم شش‌دانگ یک باب خانه به مساحت ۲۰۹۱ مترمربع**

شماره: ۱۴۰۳۰۳۲۶-۳۴-۱۱۴۲۷-۱۴۰۳/۱۱/۱۵

**سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور اداره کل ثبت‌اسناد و املاک استان همدان**
**اداره کل ثبت‌اسناد و املاک حوزه ثبت ملک همدان - ناحیه دو**
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر برای شماره ۱۴۰۳۰۳۲۶-۳۴-۱۰۵۴۳ هیات دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک همدان ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعاوض متقاضی آقای عباس قاضیل بهمنی فرزند مرادعلی به شماره شناسنامه ۹ صادره از همدان شش‌دانگ اعیان و ۸۱،۳۳۴ شعیار از ۹۶ شعیار عرصه یک قطعه باغ به مساحت ۲۹۸،۳۴ مترمربع به پلاک ۱۷۸۷ فرعی از پلاک ۱۹ حومه ۲ آدرس همدان شورین خریداری از مالک رسمی آقای مرادعلی قاضیل بهمنی (خریداری مع‌الواسطه) محرز گردیده است؛ لذا به‌منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد

**علیرضا غلامی رئیس ثبت‌اسناد و املاک همدان**
**تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۲/۰۲**
**شماره ۶ کدملی ۶۴۷۹۷۶۱۳۳ صادره فرزند حاجی ابراهیم شش‌دانگ یک باب خانه به مساحت ۲۰۹۱ مترمربع**

شماره: ۱۴۰۳۰۳۲۶-۳۴-۱۱۴۲۷-۱۴۰۳/۱۱/۱۵

**سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور اداره کل ثبت‌اسناد و املاک استان همدان**
**اداره کل ثبت‌اسناد و املاک حوزه ثبت ملک همدان - ناحیه دو**
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۳۰۳۲۶-۳۴-۱۰۵۴۷ هیات دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک همدان ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعاوض متقاضی آقای/خانم پوران محمدی به شناسنامه شماره ۹۰۶ کد ملی ۴۰۵۰۷۸۲۶۳۴ صادره بهار فرزند محمد شش‌دانگ یک باب خانه مسکونی به مساحت ۹۸،۹ مترمربع به

**مشارکت مردم و آگاهی عمومی در فرآیند تحقق عدالت اجتماعی نقش مهمی دارد، اما در ایران، موانع فرهنگی و اجتماعی باعث کاهش تأثیر این مشارکت‌ها شده است**

**فساد گسترده در سطوح مختلف دولتی، عاملی مؤثر در ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران است و باعث شده است که عدالت اجتماعی در این کشور تحقق نیابد**

**فساد گسترده در سطوح مختلف دولتی، عاملی مؤثر در ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران است و باعث شده است که عدالت اجتماعی در این کشور تحقق نیابد**

**سیاست‌های دولتی وعده داده‌اند که عدالت اجتماعی را محقق کنند، اما در عمل این برنامه‌ها نتوانسته‌اند تأثیرات مطلوبی بر کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران داشته باشند**

**سیاست‌های دولتی وعده داده‌اند که عدالت اجتماعی را محقق کنند، اما در عمل این برنامه‌ها نتوانسته‌اند تأثیرات مطلوبی بر کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی در ایران داشته باشند**

مواد آن است. بسیاری از دستگاه‌ها و نهادهای عمومی موظف به اجرای مفاد قانون هستند، اما به دلیل نبود سازوکارهای نظارتی و ضمانت‌های اجرایی قوی، این وظایف به‌طور کامل انجام نمی‌شوند. به عنوان مثال، بسیاری از ساختمان‌های عمومی و ادارات هنوز برای افراد دارای معلولیت مناسب‌سازی نشده‌اند، و دسترسی به حمل‌ونقل عمومی برای آن‌ها همچنان یک چالش بزرگ است.

در حوزه اشتغال نیز قانون حمایت از حقوق معلولان تصریح کرده است که ۳ درصد از استخدام‌های دستگاه‌های دولتی باید به افراد دارای معلولیت اختصاص یابد. با این حال، این سهمیه به‌ندرت به‌طور کامل رعایت می‌شود و بسیاری از افراد دارای معلولیت به دلیل عدم حمایت‌های لازم و نبود فرصت‌های شغلی کافی، از بازار کار کنار گذاشته می‌شوند. این امر موجب افزایش فقر در بین جامعه معلولان شده و تحقق عدالت اجتماعی را با مشکل مواجه کرده است.

علاوه بر مشکلات اقتصادی، دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی نیز یکی دیگر از حوزه‌هایی است که اجرای قانون در آن ناکارآمد بوده است. بسیاری از معلولان در مناطق محروم کشور به خدمات توان‌بخشی، فیزیوتراپی و مشاوره روانی مناسب دسترسی ندارند. این کمبود خدمات، کیفیت زندگی افراد دارای معلولیت را به شدت کاهش داده و آن‌ها را از مشارکت فعال در جامعه محروم کرده است.

یکی دیگر از ضعف‌های مهم، نبود آموزش‌های کافی برای جامعه و حتی برخی مسئولان درباره حقوق افراد دارای معلولیت است. بسیاری از موانع اجتماعی که معلولان با آن مواجه هستند، ناشی از ناآگاهی و نگرش‌های منفی جامعه است. آموزش عمومی برای تغییر این نگرش‌ها و ارتقای فرهنگ اجتماعی، یکی از مهم‌ترین مواردی است که در سیاست‌گذاری‌ها کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

قانون حمایت از حقوق معلولان، اگرچه به‌عنوان یکی از سیاست‌های عدالت اجتماعی تدوین شد و برخی از اهداف آن در حوزه افزایش آگاهی و اصلاح برخی زیرساخت‌ها تا حدی محقق شده است، اما در بسیاری از حوزه‌ها همچنان با چالش‌های اساسی مواجه است. برای دستیابی به عدالت اجتماعی واقعی برای افراد دارای معلولیت، لازم است که نظارت دقیق‌تری بر اجرای این قانون انجام شود، بودجه‌های لازم تأمین گردد و فرهنگ‌سازی در جامعه برای پذیرش و حمایت از حقوق این افراد گسترش یابد. همچنین، ایجاد فرصت‌های شغلی و بهبود دسترسی به خدمات بهداشتی و رفاهی می‌تواند تأثیر بسزایی در بهبود کیفیت زندگی این افراد و تحقق عدالت اجتماعی داشته باشد.

**🇮🇷 عدالت‌اجتماعی به شرط تبعیض**

روز جهانی عدالت اجتماعی فرصتی است برای بازنگری در مسائل اساسی نابرابری‌ها و بی‌عدالتی‌های اجتماعی و اقتصادی که جوامع مختلف با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. در این روز، تأکید بر اهمیت مبارزه با تبعیض و تقویت صلح پایدار، همچنان یکی از مهم‌ترین موضوعات مطرح در سطح جهانی است. عدالت اجتماعی در کشورهای در حال توسعه به دلایل مختلف از جمله ضعف زیرساخت‌ها، فساد و عدم شفافیت، و چالش‌های فرهنگی و سیاسی با موانعی جدی مواجه است. در ایران نیز، علی‌رغم تلاش‌ها در راستای سیاست‌های مختلف مانند هدفمندسازی یارانه‌ها و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، مشکلات زیادی همچنان در مسیر تحقق عدالت اجتماعی وجود دارد.

در نهایت، دستیابی به عدالت اجتماعی مستلزم تلاش مستمر برای بهبود زیرساخت‌های اقتصادی و اجتماعی، اصلاح سیاست‌گذاری‌ها، شفافیت در تخصیص منابع و بالا بردن سطح آگاهی عمومی است. جامعه‌ای که در این اصول پایبند باشند، می‌توانند به سوی توسعه‌ای پایدار و عادلانه حرکت کنند، جایی که همه افراد بدون هیچ‌گونه تبعیضی از حقوق برابر بهره‌مند شوند و فرصت‌های یکسانی برای مشارکت در پیشرفت جامعه داشته باشند.

مترمربع به پلاک ۱۴۲۷ فرعی از پلاک ۱۷ اصلی قریه مجیدآباد واقع در حومه بخش ۲ خریداری از مالک رسمی آقای تقی شریفی (خریداری مع‌الواسطه) محرز گردیده است؛ لذا به‌منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسیدظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم، اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد

**علیرضا غلامی رئیس ثبت‌اسناد و املاک همدان**
**تاریخ انتشار نوبت اول:۱۴۰۳/۱۱/۱۷**
**تاریخ انتشار نوبت دوم:۱۴۰۳/۱۲/۰۲**
**شماره آگهی: ۱۸۷۹۴۸ - م الف: ۷۰۶۸**

بررسی راهکارهای افزایش نرخ بازیافت بطری‌های یکبارمصرف در همایش «ودیعہ‌گذاری بر بطری‌ها»

# یک قدم ساده برای محیط زیست

**تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان بطری‌های نوشیدنی در فرآیند بازیافت نقشی ندارند و در نتیجه، قانون‌گذاری دقیق برای تحقق طرح‌های بازیافت ضروری است**

**کشورهای اروپایی با مدل ودیعہ‌گذاری بطری‌ها، فرهنگ بازیافت را به کودکان آموزش داده‌اند. این ایده در ایران در حال گسترش است**



— چ —

— ۱۶ —

**ایپام ما| آن‌طورکه برگزارکنندگان همایش «ودیعہ‌گذاری بر بطری‌ها» می‌گویند، موضوع ساده است. بطری نوشیدنی مبلغ کمی «گرویی» (یا ودیعہ) دارد، مصرف‌کننده در ابتدا گرویی را به‌همراه قیمت نوشیدنی پرداخت می‌کند و پس از مصرف بطری خالی را تحویل می‌دهد و گرویی را عیناً پس می‌گیرد. به همین سادگی می‌توان نرخ بازیافت بطری‌های یکبارمصرف تا بالاتر از ۹۰ درصد (مثلاً در آلمان، نروژ و فنلاند) رساند. این همایش نخستین‌بار در سال ۱۴۰۱ در دانشگاه علم و صنعت برگزار شد و در روزهای اخیر هم دانشکده مکانیک دانشگاه فنی تهران میزبان دومین همایش در این زمینه بود. فعالان دانشگاهی، محیط‌زستی و البته فعالان حوزه صنعت از راهکارهای عملی در این زمینه گفتند و بر این نکته تأکید کردند که تا وقتی قوانین در این عرصه به‌درستی تدوین و رعایت نشود، نمی‌توان امیدی به عملی‌شدن این موضوع داشت. در این همایش اما جای خالی تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان بطری‌های نوشیدنی خالی بود. کسانی که بیشترین منفعت را از این چرخه می‌برند.**

تحویل بطری نوشیدنی به فروشنده یا دستگاه‌های مشخص برای این کار در حال حاضر در ۵۷ کشور دنیا، با خاستگاه محیط‌زستی، در حال اجرا است. در ایران هم در سالیان دور چنین طرchi وجود داشت؛ اما با خاستگاه اقتصادی. برگزارکنندگان این همایش می‌گویند بعد از همایش سال ۱۴۰۱ و یک سال بعد از آن، «پایلوت طرح ودیعہ‌گذاری بر بطری‌های پلیمری و فلزی» را تعریف و آغاز کرده‌اند. طرchi که با حمایت مرکز تعاملات بین‌المللی علم و فناوری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری در قالب برنامه کانکت از اسفند ۱۴۰۲ تا اسفند ۱۴۰۳ اجرائی شد و حالا روزهای پایانی خود را می‌گذراند. آن زمان «مهدی دراب» به‌عنوان مسئول طرح و دانشگاه علم و صنعت ایران به‌عنوان پایگاه میزبان طرح انتخاب شدند و هدف از این طرح جمع‌آوری بطری‌های یکبار مصرف فلزی و پلاستیکی در سطح دانشگاه با استفاده از مکانیزه‌های مالی ودیعہ‌گذاری عنوان شد و نخستین طرح پایلوت برای بازیافت سیستماتیک بطری یکبارمصرف در ایران ربه‌نمای ودیعہ عنوان گرفت. دراب مجری طرح حالا در این همایش یکی از اصلی‌ترین مشکلات فعلی را قانوندگذاری می‌داند و می‌گوید «ما در فرهنگسازی جلوتر از

## گزارش

## سال نخست حذف سنبل آبی نیازمند اعتبار ۵۰ میلیاردتومانی

طبق گفته مسئول جمع‌آوری سنبل آبی محیط‌زیست

گیلان، این گونه به‌علت مجذوب‌کردن فلزات سنگین از جمله سرب، جیوه و… ممکن است برای انسان خطرآفرین و مضر باشد.

«ابراهیم پورمجیب»، مسئول جمع‌آوری سنبل آبی محیط‌زیست گیلان، زمان پیدایش و شناسایی سنبل آبی در استان را در سال ۹۰ دانسته و می‌گوید: «اولین گونه سنبل آبی در سال ۱۳۹۰ در تالاب عینک رشت شناسایی شد.»

به‌گزارش مهر، طبق گفته این کارشناس محیط‌زیست، سنبل آبی که به‌عنوان یک گیاه مهاجم است، به‌عنوان گیاه زینتی از آمازون سرز از ایران و گیلان درآورد و عدم شناخت درست و اطلاعات کافی از این گیاه خطرناک، پهنه آبی و تالابی کشور آلوده‌ظاهر فریبنده آن شد.

پورمجیب با اشاره بهسرعت رشد گیاه مهاجم سنبل آبی بیان کرد: «سنبل آبی در کوتاه‌ترین زمان رشد و گسترش پیدا می‌کند و دانه این گیاه مهاجم حدود ۳۰ سال ماندگاری و توان حیات دارد. سنبل آبی در کوتاه‌ترین زمان رشد و گسترش پیدا می‌کند و دانه این گیاه مهاجم حدود ۳۰ سال ماندگاری و توان حیات

دارد.»

او با بیان اینکه تالاب عینک بدون سنبل آبی است،

افزود: «قسمت‌هایی از تالاب انزلی، رودخانه چاف

لنگرود، رودخانه‌های شفت و فومن درگیر سنبل آبی

هستند، حجم وسیع آلودگی در تالاب انزلی است.»

این کارشناس محیط‌زیست گیلان با اشاره به ایجاد

لجن آبی از سنبل آبی و آسیب‌های زیست‌محیطی آن

افزاده کرد: «این گیاه با ایجاد لجن آبی جلوی ورود نور

خورشید و اکسیژن وارد آب می‌شود و مرگ‌ومیر آبزیان

و ناپودی تالاب را در پی دارد.»

او با اشاره به شائبه سرطان‌زایی گیاه مهاجم سنبل آبی

افزود: «این ادعا و فرضیه تاکنون ثابت نشده است و

پشتوانه علمی ندارد، اما به‌علت مجذوب‌کردن فلزات

سنگین از جمله سرب، جیوه و… ممکن است برای

انسان خطرآفرین و مضر باشد.»

پورمجیب با تأکید بر لزوم مشارکت مردم در جمع‌آوری

سنبل آبی تالاب انزلی بیان کرد: «برای حذف سنبل آبی

از تالاب بین‌المللی انزلی از بومیان منطقه و ذی‌نفعان

این حوزه نظیر صیادان، آب‌بندان‌داران و اسکله‌داران

قایق موتوری و تشکل‌های مردم‌نهاد کمک می‌گیریم و

### اقلیم

کنیم؛ چراکه هزینه تولید این دستگاه‌ها توجه‌پذیر نیست و باوجود پیگیری از ارگان‌های مختلف، هیچ‌کدام درک لازم را برای این کار نداشتند؛ چون قانون عملی هم در این حوزه وجود ندارد. این درحالی‌است که ساخت این دستگاه با هزینه شخصی است و ما هیچ پولی هم درنیاوردیم.»

به‌گفته او، پسماند ذی‌نفعان زیاد و درآمد بالایی دارد: «در اطلس‌مال دمویی از کار داشتیم و گفتیم پسماند را هم می‌بخشیم؛ ولی مدیر پسماند آنجا گفت این کار برایش نمی‌صرفد. درنتیجه، اگر مکانیزم و فشاری در کار نباشد، حتی با رایگان شدن همکار، بی‌نتیجه می‌ماند.»

او در ادامه به استانداردسازی بطری‌ها و بارکدهای تعریفی برای آنها اشاره کرد و افزود: «بارکد تعریفی برای هر بطری با هر شکلی مهم است. ما از ایران کد می‌پرسیم‌که آیا محصول این کد را دارد؟ می‌گفتند نه، اگر شکل کتابی بطری تولید می‌کنی و سال بعد شکل محصول را تغییر می‌دهی، در سیستم فعلی نیازی به گرفتن کد جدید نیست، درحالی‌که این کدها برای عملکرد دستگاه ضروری است.»

اصفہانی در ادامه بر این نکته تأکید کرد که دانشگاه‌های ما کمیتہ مدیریت سبز ندارند و حتی در نقاط فرهنگی چنین چیزی تعریف نشده است: «بحث جریمه هم بسیار مهم است. باید این تعاریف اضافه شود تا بتوانیم نتیجه مطلوبی بگیریم.»

**لک قانون مدیریت پسماند مترقی نیست**

در این همایش علوچهر استادان دانشگاه و دانشجویان، قرار بود «شینا اتصاری»، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، «حسین افشین»، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری هم حضور داشته باشند که هیچ‌یک از این افراد نبودند، اما «امیر عبودس»، سرپرست دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان محیط‌زیست، در این همایش حاضر شد و با بیان آنکه پسماند در کشور حلقه‌های مفقوده دارد، گفت: «آخرین قانون مدیریت پسماند مربوط سال ۱۳۸۳ بوده که از مناسبات روز عقبمانده است و باید با اصلاحاتی به‌روز شود. پیشنهاد ما این است که گروهی به‌عنوانت گروه فنی شکل بگیرد و برای آیین‌نامه اجرایی و لازم‌الاجرا شدن وظایف دستگاه‌ها وارد کار شوند.»

به‌گفته او، عوارض تولید پسماند از تولیدکننده پلاستیک و براساس قانون مالیات بر ارزش‌افزوده گرفته شده، اما معلوم نیست این پول کجا مصرف می‌شود؛ «این پول در اختیار شهرداری است. ما در سازمان محیط‌زیست سال‌هاست برای مدیریت مکان‌های دفن کار کرده‌ایم و چندین شهردار را خاطر عدول از وظایف قانونی به دستگاه قضائی معرفی کرده‌ایم؛ اما اتفاق خاصی رخ نداده است. مشکل این است که حتی اگر تفکیک از مبدأ داشته باشیم، شهرداری از جلوی در خانه همه را با هم مخلوط کرده و می‌برد یا زباله‌گرد‌ها این وضعیت را در دست دارند. متأسفانه ما قوانین بازدارنده و ضمانت اجرایی یکفری حقوقی و اداری نداریم.»

به‌گفته عبودس، افراد در این حوزه مستوجب کفیر نمی‌شوند و فردی که به جامعه و طبیعت ضرر زده بازخواست نمی‌شود. «تیمی از فرهیختگان باید تشکیل شود تا این کارها حمایت قانونی پیدا کند. از سال ۸۳ تا کنون آیین‌نامه‌های مختلفی درسازمان محیط‌زیست نوشته شده اما این آیین‌نامه‌ها از طرح‌های نواورانه‌ای که در همایش امروز از آن صحبت می‌شود، حمایت نمی‌کند.»

او در پایان به مافیای گسترده و پیچیده زباله اشاره کرد. مافیایی که به هر ضرب و زوری می‌خواهد روند تولید و دفع به‌شکلی که شاهدهش هستیم، ادامه یابد و طرح‌های نواورانه و کارهای جدیدی که موانعی بر سر این حوزه است، همچنان مورد بی‌توجهی است.

## ۳

## روزنامه سام‌ما

### خبر روز

مدیرکل دفتر مرتع سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور تأکید کرد:

## اعمال مدیریت صحیح و کنترل پروژه‌ها تنها راه حفظ مرتع

مدیرکل دفتر مرتع سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت: «برای حفظ و بهبود کیفیت منابع پایه و حمایت از بهره‌برداران، دستورالعملی تحت عنوان مدیریت منابع طبیعی به سازمان‌های مربوطه ابلاغ و به استان‌ها ارسال شد.»

به‌گزارش ایسنا، «ترحم بهزاد» در کارگروه ملی مدیریت چرا، کنترل پروانه چرای دام و ساماندهی کوچ استان ایلام افزود: «اهمیت اقدام‌ها در زمینه مدیریت منابع طبیعی بر کسی پوشیده نیست و پس از ۳۹ سال، به این نتیجه رسیدہ‌ایم که تنها راهکار مؤثر برای جلوگیری از تخریب پوشش گیاهی، اعمال مدیریت صحیح و کنترل پروژه‌ها است.»

مدیرکل دفتر مرتع سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور بیان کرد: «این پروژه‌ها می‌توانند در حفظ تنوع‌زیستی، افزایش تولید و کاهش فرسایش خاک و سیلاب‌های مخرب مؤثر باشند.» او ادامه داد: «باتوجهبه شرایط اقلیمی، حفظ منابع پایه و افزایش بازدهی تولیدهای دامی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و باید تلاش شود تولید در مراتع افزایش یابد تا این موضوع تأثیر بسزایی بر وضعیت اقتصادی و معیشتی کشور داشته باشد.» بهزاد با اشاره به کوچ عشایر تأکید کرد: «کوچ این اقشار باید متناسب با شرایط جوی و اعلان‌های کارشناسان هواشناسی باشد و ادارات امور عشایر و منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها باید برای مدیریت کوچ عشایر با هماهنگی اداره‌کل هواشناسی استان‌های مقصد و مبدأ هماهنگ باشند و کارشناسان پیش‌بینی هم اطلاعات مربوط به بارندگی و شرایط جوی را به‌موقع اعلام کنند.»

او بر اهمیت افزایش آگاهی و فرهنگ‌سازی مسئولان و بهره‌برداران در زمینه مدیریت منابع طبیعی تأکید و اضافه کرد: «انتظار می‌رود استان‌ها با همکاری ادارات مختلف، جلسات آموزشی برگزار کنند تا مشارکت بهره‌برداران در اجرای قوانین و مقررات افزایش یابد و باتوجهبه اقدام‌های انجام‌شده و اصلاح شیوه‌نامه‌ها، امید است که در آینده نزدیک نتایج مثبت این تلاش‌ها حاصل شود.»

## پیش‌بینی آینده زمین با مدل‌سازی آبرایانه‌ای

پژوهشگران با استفاده از مدل‌سازی آبرایانه‌ای پیش‌بینی کردند گرمای شدید در آینده دور، احتمالاً ۲۵۰ میلیون سال دیگر، پستانداران از جمله انسان‌ها را نابود خواهد کرد به‌گزارش ایرنا، ویگه تک‌کاسمی‌لوریست در گزارشی آورده است: یافته‌های یک پژوهش جدید نشان می‌دهد زمین در حدود ۲۵۰ میلیون سال دیگر بدلیل گرمای شدید، فعالیت‌های آتشفشانی و تشکیل یک ابرقاره فوق گرم سکونت‌ناپذیر خواهد شد.

فعالیت‌های آسانی و انتشار گازهای گلخانه‌ای، آب‌وهوای زمین را طوری گرم می‌کند که از میلیون‌ها سال پیش دیده نشده است؛ این رویداد، تأثیری جدی بر اکوسیستم (بوم‌سازگان) دارد، اما مشخص نیست به‌طور خاص بر پستانداران، گونه غالب روی خشکی‌های زمین، چه تأثیری دارد.

پژوهشگران دانشگاه بریستول در انگلیس، برای پیش‌بینی آینده زمین شبیه‌سازی‌های ابررایانه‌ای انجام دادند. این گروه پژوهشی دریافتند زمانی که قاره‌ها در یکدیگر ادغام می‌شوند و درنهایت یک ابرقاره گرم، خشک و عمدتاً سکونت‌ناپذیر به نام پانگه آ اولتیما (Pangea Ultima) را تشکیل می‌دهند، شرایط غیرعادی و نامطلوب آب‌وهوایی به‌شدت افزایش خواهد یافت.

بر اساس مدل آن‌ها، گرمای بی‌سابقه به‌احتمال زیاد به انقراض دسته‌جمعی بعدی منجر خواهد شد. دمای بالا احتمالاً در ۲۵۰ میلیون سال آینده انسان‌ها و پستانداران را از بین خواهد برد. براساس این پیش‌بینی‌ها با تشدید درخشندگی خورشید، انرژی بیشتری از آن ساطع می‌شود، زمین گرمتر می‌شود و دماهای بالا به‌صورت مداوم افزایش می‌یابد. علاوه‌براین، فعالیت‌های تک‌ژنیک (زمین‌ساخت) در پوسته زمین به تشکیل ابرقاره‌های متحدی که باعث فوران‌های آتشفشانی مکرر می‌شود. مقادیر زیاد دی‌اکسیدکربن این فوران‌ها، دمای زمین را بیشتر افزایش می‌دهد. از نظر تاریخی، پستانداران، از جمله انسان، سازگاری چشمگیری با شرایط غیرعادی و نامطلوب آب‌وهوایی داشته‌اند و ویژگی‌های تکاملی مختلف، مانند خز و خواب زمستانی در طول دوره‌های سرد و دوره‌های کوتاه‌خواب زمستانی در هوای گرم‌تر برای کنار آمدن با چنین شرایطی به آن‌ها کمک کرده است.

